

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

02.11.2016

Київ

№ 1319

Про проведення всеукраїнського експерименту за темою «Реалізація компетентнісного підходу в науково-педагогічному проекті «Інтелект України» на базі загальноосвітніх навчальних закладів.

Відповідно до Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 листопада 2000 року № 522, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26 грудня 2000 року за № 946/5167 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 30 листопада 2012 року № 1352), на виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 04 грудня 2014 року № 1439 «Про завершення апробації навчально-методичного забезпечення початкової школи за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» та розроблення і впровадження проекту в основній школі загальноосвітніх навчальних закладів» та на підставі рішення комісії з питань інноваційної діяльності та дослідно-експериментальної роботи з проблем виховання, розвитку дітей та учнівської молоді у загальноосвітніх навчальних закладах Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України від 04 жовтня 2016 року (протокол № 31) та з метою реалізації компетентнісного підходу в науково-педагогічному проекті «Інтелект України» НАКАЗУЮ:

1. Затвердити як такі, що додаються:

1) заявку на проведення всеукраїнського експерименту за темою «Реалізація компетентнісного підходу в науково-педагогічному проекті «Інтелект України» на базі загальноосвітніх навчальних закладів на 2016–2022 роки;

2) програму всеукраїнського експерименту за темою «Реалізація компетентнісного підходу в науково-педагогічному проекті «Інтелект України» на базі загальноосвітніх навчальних закладів на 2016–2022 роки;

3) зміни до Типових навчальних планів для загальноосвітніх навчальних закладів I–II ступенів, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України», затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 04 грудня 2014 року № 1439, викласти їх у новій редакції (додатки 1–4), що запроваджуються з 2017/2018 навчального року.

2. Взяти до уваги, що рішення про роботу за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» навчальний заклад приймає за погодженням з органом управління освітою, якому підпорядковується заклад.

3. Комісії з питань інноваційної діяльності та дослідно-експериментальної роботи з проблем виховання, розвитку дітей та учнівської молоді у загальноосвітніх навчальних закладах Науково-методичної ради з питань освіти заслухати звіт наукових керівників всеукраїнського експерименту про результати першого етапу в червні 2017 року.

4. Департаментам (управлінням) освіти і науки обласних (міських) державних адміністрацій, інститутам післядипломної педагогічної освіти сприяти проведенню всеукраїнського експерименту.

5. ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» здійснювати науково-методичний супровід реалізації завдань всеукраїнського експерименту в базових загальноосвітніх навчальних закладах.

6. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Хобзея П. К.

Міністр

Л. М. Гриневич

Пояснювальна записка
до Типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів
I–II ступенів, які працюють за науково-педагогічним проектом
«Інтелект України»

Типові навчальні плани загальноосвітніх навчальних закладів I–II ступенів, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України», розроблені на виконання Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», постанов Кабінету Міністрів України від 20.04.2011 р. № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», від 23 листопада 2011 р. № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», наказів Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 11.05.2011 р. № 430 «Про виконання постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 р. № 462», від 19.01.2012 р. № 43 «Про виконання постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392», від 30.11.2012 р. № 1352 «Про внесення змін до Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 18 грудня 2012 року за № 2111/22423, від 10.07.2012 р. № 797 «Про продовження впровадження науково-педагогічного проекту «Інтелект України» в практику роботи загальноосвітніх навчальних закладів України», від 10.06.2011 р. № 572 «Про Типові навчальні плани початкової школи», із змінами згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 16.04.2014 р. № 460, від 03.04.2012 р. № 409 «Про затвердження Типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів II ступеня» (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 29.05.2014 р. № 664), із змінами згідно з наказами Міністерства освіти і науки України від 12.12.2014 р. № 1465 та від 08.05.2015 р. № 518, наказів Міністерства освіти і науки України від 30.12.2008 р. № 1218 «Про проведення дослідно-експериментальної роботи на базі навчально-виховного комплексу № 169 м. Харкова» за темою «Створення системи супроводження навчання та розвитку академічно обдарованих дітей молодшого шкільного віку», від 04.12.2014 р. № 1439 «Про завершення апробації навчально-методичного забезпечення початкової школи за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» та розроблення і впровадження проекту в основній школі загальноосвітніх навчальних закладів».

Типові навчальні плани (додатки 2–3) містять інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх загальноосвітніх навчальних закладів, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» (далі — Проект), посилену за рахунок варіативної складової. Години варіативної складової використано для запровадження навчальних предметів «Навчаємося разом» (1–6 класи), «Еврика» (2–4 класи), «Основи самоменеджменту» (7–8 класи). Нерозподілені години варіативної складової (по 2 години на тиждень у 5–9 класах) загальноосвітні навчальні заклади можуть використовувати для запровадження вивчення другої іноземної мови, мови національної меншини, курсів: «Еврика. Твої математичні відкриття», «Вступ до професії» тощо.

На основі Типових навчальних планів загальноосвітні навчальні заклади складають на кожен навчальний рік робочий навчальний план, враховуючи особливості регіону та індивідуальні освітні потреби учнів, плануючи роботу закладів у другій половині дня (навчальні екскурсії, гурткова робота, позакласна навчальна діяльність у позаурочний час за рахунок бюджетних коштів (у межах наявного фінансування) або інших коштів, не заборонених законодавством України) та конкретизуючи визначений розподіл годин за напрямками.

Відповідно до Державного стандарту початкової загальної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.04.2011 р. № 462, до інваріантної складової змісту початкової освіти увійшли освітні галузі «Природознавство та Суспільствознавство». З огляду на цілі та завдання дослідно-експериментальної роботи, що здійснюється на всеукраїнському рівні в межах Проекту, зазначені освітні галузі реалізуються через інтегрований навчальний предмет «Людина і світ» та навчальний предмет «Навчаємося разом». Навчальні програми зазначених предметів містять змістові модулі, які реалізують окремі завдання курсів «Основи здоров'я» та «Трудове навчання», що надало можливість оптимізувати навчальне навантаження учнів і разом з тим виконати навчальні програми з «Основи здоров'я» та «Трудового навчання» у повному обсязі як у початковій, так і в основній школі. Навчальний предмет «Природознавство» в основній школі розподілено на два: «Природознавство. Моя планета Земля», який є пропедевтичним для вивчення системних курсів біології і географії у 6–9 класах, та «Природознавство. Твої фізичні відкриття», який є пропедевтичним для курсів фізики, хімії і астрономії. З метою реалізації цілей і завдань Проекту до навчального плану загальноосвітніх навчальних закладів II ступеня уведено інтегрований курс «Трудове навчання. Технічна творчість».

Характерною особливістю Проекту є те, що 5–9 класи можуть навчатися в режимі школи повного дня (додаток 4). Кількість часу для додаткового опрацювання не перевищує показники, визначені ДСанПіН 5.5.2.08-01. У другій половині дня один із напрямів (математичний чи філологічний) визначається залежно від того, на що використані години варіативної складової. Так, якщо загальноосвітній навчальний заклад використав їх для запровадження курсу «Еврика. Твої математичні відкриття», обирається філологічний напрям; якщо для запровадження вивчення, наприклад, другої іноземної мови — математичний напрям. Суспільствознавчий напрям у другій половині дня може реалізовуватися через навчальні предмети «Суспільствознавство», «Культура добросусідства» тощо; графічний — через курси «Креслення», «Комп'ютерна графіка» тощо.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту».

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 р. за № 229/6517 (зі змінами). Згідно з рішеннями місцевих органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування класи можуть ділитися на групи і при меншій наповнюваності від нормативної, а також при вивченні інших предметів за рахунок зекономлених бюджетних асигнувань та залучення додаткових коштів.

Типові навчальні плани зорієнтовані на роботу загальноосвітніх навчальних закладів за 5-денним навчальним тижнем.

Т. в. о. директора департаменту
загальної середньої та дошкільної освіти

С. М. Дятленко

**Типовий навчальний план
загальноосвітніх навчальних закладів І ступеня
з навчанням українською мовою,
які працюють за науково-педагогічним проектом
«Інтелект України»**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		1	2	3	4
Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)	Українська мова	3,5	3,5	3,5	3,5
	Читання	3,5	3,5	3,5	35
	Іноземна мова	3	3	3	4
Математика	Математика	4	4	4	4
	Еврика	–	1	1	1
Природознавство, Суспільствознавство	Людина і світ	2	2	3	2,5
	Навчаємося разом	2	2	2	1,5
Мистецтво	Мистецтво	1	1	1	1
Технології	Трудове навчання	0,5	0,5	0,5	0,5
	Інформатика	–	1	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5	0,5	0,5	0,5
	Фізична культура*	3	3	3	3
Усього		20 + 3	22 + 3	23 + 3	23 + 3
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20	22	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		23	25	26	26

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

ТИПОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для загальноосвітніх навчальних закладів II ступеня,
які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України»

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2
	Іноземна мова	5	5	5	5	5
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Суспільствознавство*	Історія України	1	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	–	1	1	1	1
	Основи правознавства	–	–	–	–	1
	Навчасмося разом	2	2	–	–	–
	Основи самоменеджменту	–	–	1	1	–
Мистецтво	Мистецтво	1	1	1	1	0,5
Математика	Математика	4	4	–	–	–
	Алгебра	–	–	2	2	2
	Геометрія	–	–	2	2	2
Природознавство	Природознавство. Моя планета Земля	2	–	–	–	–
	Природознавство. Твої фізичні відкриття	1	1	–	–	–
	Біологія	–	2	2	2	2
	Географія	–	2	2	2	1,5
	Фізика	–	–	2	2	3
	Хімія	–	–	2	2	2
Технології	Трудове навчання. Технічна творчість	1	1	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
	Фізична культура**	3	3	3	3	3
Разом		26 + 3	29 + 3	30 + 3	31 + 3	31 + 3
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації***		2	2	2	2	2

Гранично допустиме навчальне навантаження	28	31	32	33	33
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	31	34	35	36	36

*У межах галузі «Суспільствознавство» у 5-му класі вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)», у 6-му — інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

**Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

***Спеціалізовані школи (класи) з поглибленим вивченням іноземних мов години варіативної частини використовують для вивчення другої іноземної мови.

НАВЧАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ
за умов роботи класів у режимі повного дня

Напрями навчальної діяльності	Кількість годин на тиждень у класах				
	5	6	7	8	9
Суспільствознавчий	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Математичний / Філологічний	2	2	2	2	2
Графічний	–	–	1	1	1
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансується за рахунок бюджетних коштів та/або коштів, не заборонених законодавством України (без урахування поділу класів на групи)	2,5	2,5	3,5	3,5	3,5